

Če se pomisli, da stroški pri napravi gnoja za cent 20—30 krajcarjev ali še več znašajo, in da se od odraslega goveda leto in dan pridela okoli 200 centov gnoja, ter da te stroške mora njiva poplačati s tem, kar se na njej pridela: jasno je pač kot beli dan, koliko je treba, da gospodar vso svojo skrb obrača na pripravlanje gnoja.

To vse spada k umni živinoreji. Ni pa vsak umen živinorejec, ki ima poln hlev živine. Le tistemu gospodarju pristoji ime živinorejca, ki vé, kaj hoče doseči, in izbira prave poti, da ta doseže namen.\* Vsak drug, čigar glavna skrb je le, da se mu živina vsako leto ubreji, ni vreden imena živinorejca, ampak le imena govedarja.

Konec mojih besedí je pa ta, da umni gospodar mora biti dober računar, ki z mero in vago v rokah zapisuje vse dogodke v hiši in na dvorišči, na polji in v hlevu, vse dohodke in stroške marljivo zaznamuje, preudarja in pretehtuje vse, da koncem leta natanko vé, kaj je čez leto dosegel, zakaj se mu je ena reč dobro posrečila, druga pa škodo prizadela.

Po vsem tem pride sam do spoznanja, ali je glede na svoje razmere prav gospodaril ali da mu je treba gospodarstvo predrugačiti.

Taki misleči in mirno preudarjajoči gospodarji, ki se nikoli ne prenaglijo, iščejo in najdejo dobrih poučnih knjig in časnikov; tudi pristopajo kot udje k družbam kmetijskim, ki jim pojasnjujejo marsikaj, česar še sami ne vedo, in tako napredujejo preudarno proti zahtevam novega časa. Taki gospodarji ne pridejo nikoli na kant!

## Vprašanja in odgovori.

*Vprašanje 71.* Z ozirom na priobčeni članek o Ulagovi lestvici prosim Vas, da mi naznanite, kje se dobi takova lestvica in koliko stoji? (A. R. v Gr.)

*Odgovor:* Ni nam znano, kedo izdeluje take lestvice in po čem, zato Vam priporočamo obrniti se naravnost do gospoda Karola Ulage v Laškem (Markt Tüffer) ali pa do podružnice štajarske kmetijske družbe ravno tam.

*Vprašanje 72.* So li črvi, kateri se nahajajo v črešnjah, grahu in sadju, škodljivi zdravju in kaj vzraste iz teh črvov? (A. W. v P.)

*Odgovor:* Kolikor je nam znano, použiti črvi ti ne škodijo zdravju. O črešnjem črvu piše prof. Erjavec: Kdor začne črešnje odpirati in po črvu gledati, navadno kmalu izgubi slast do njih. Najpametnejši je tisti, ki se drži pregovora: „česar človek ne vé, to ga ne jé“, in torej zoblje črešnjo za črešnjo, ne da bi dalje preiskaval, kaj je v njej. Samo to je, da vsacemu

\*) V slovenskem jeziku je družba kmetijska Kranjska izdala „nauk o umni živinoreji“ z ličnimi podobami, spisan od dr. Jan. Bleiweisa, kateri tako jasno razklada vodila umne reje konj, goved, ovac, koz in prešičev, da noben gospodar bi ne smel biti brez te koristne knjige, katera velja le 80 krajcarjev.

ni dan tako malomaren želodec. Tako prof. Erjavec, a mi mu pritrjujemo.

In kaj vzraste iz teh črvov? Iz črva, prav za prav iz ličinke v grahu naredi se hroščec grahar, iz črva v črešnji vzraste črešnjava muha in iz jabolčnega črva prilevi se lep majhen metulj, jabolčni tončić.

*Vprašanje 73.* Je li za zdravje bolje vino ali pivo? Hodi li človek laže po použitem vinu ali pivu? (A. W. v P.)

*Odgovor:* Vaše vprašanje spravilo nas je nekoliko v zadrego, kajti temeljit odgovor more Vam dati le zdravnik. Zmerno uživano ne škoduje ni vino ni pivo, — če je človek zdrav. Pivo je tečnejše, vino pa krepí prebavila. Sicer se pa vino mnogokrat rabi za zdravlila, zlasti po prebitih boleznih. Katera teh dveh pijač je boljša po poti? Pravijo, da dela pivo človeka težkega in lenega, vino pa da poživlja človeka. Po tem takem Vam priporočamo torej vino. Vino pa mi uže zategadelj bolj priporočamo, da bodo naši vinogradniki laže prodajali svoj pridelek.

*Vprašanje 74.* Kaj hočem storiti z nemško deteljo, ki je sedaj na strnišču ravno komaj obzelenela? Naj jo li prevlečem z brano ali ne? (A. Kr. na B. V.)

*Odgovor:* V vašem kraju ne bode kazalo detelje kositi za seno, če tudi doraste, ker je letos ne bode mogli več posušiti. Pokosili jo bode pa lahko za zeleno krmo ali Vam pa bode za pašnjo. Z brano je to leto ne smete še prevleči.

*Vprašanje 75.* Navadno delamo vodovodne cevi za pitno vodo iz smrekovega lesa, pa te cevi hitro segnijo ter veliko stanejo. Kakšne cevi bi bile dobre t. j. primerno po ceni in kje se dobijo? (G. R. v L.)

*Odgovor:* Najboljše cevi in primerno najcenejše za vsak vodovod so cevi iz kovanega železa. Vodovod iz takih cevi je tudi lažje narediti in zvršiti kakor iz cevi litega železa. Cevi imajo v premeru 3—5  $\frac{c}{m}$  svitlobe, ter stoji meter 60 kr. do 1 gld. Cevi dobite v Ljubljani pri g. Andr. Druškoviču, kateri Vam radovoljno tudi vse drugo potrebno naznani.

## Gospodarske novice.

\* Kmetijski nadaljevalni tečaj za učitelje ljudskih šol v deželni vinarski, sadjarski in kmetijski šoli v Grmu so obiskovali naslednji gg. učitelji: Jakob Ostermann iz kočevske Reke, Janez Vrešic z Rake, Ludovik Vagaja iz Pirnič, Jurij Adlešič iz Šmartna pri Litiji, Peter Repič z Unca, Gustav Špecler iz Radovljice, Karol Bernard iz bohinjske Bistrice, Stanislav Novak iz Črmošnic, Tomaž Petrovec iz Čemšenika, Janez Bantan iz Dragatuša in Janez Muren iz Drašič. Kot eksternist obiskoval je tečaj tudi teolog g. Nemanjič iz Metlike.

\* Trtnice ameriških trt ukazalo je narediti c. kr. kmetijsko ministerstvo na Metliškem.